

NOVI TEKST
UZ TOČKU 7

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

PRIJEDLOG UREDBE
O MJERAMA ZAŠTITE DOMAĆE PROIZVODNJE OD PREKOMJERNOG UVODA

Zagreb, lipanj 2002.

Na temelju članka 39c. Zakona o trgovini ("Narodne novine " broj 11/96, 75/99, 76/99, 62/01 i 109/01), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj..... 2002.godine, donijela

UREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE DOMAĆE PROIZVODNJE OD PREKOMJERNOG UVOZA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti i postupci za uvođenje zaštitnih mjera od prekomjernog uvoza robe na carinsko područje Republike Hrvatske, u toliko povećanim količinama, bilo u absolutnom ili relativnom iznosu u odnosu na domaću proizvodnju i to pod takvim uvjetima koji nanose ili prijete nanošenjem ozbiljne štete domaćoj proizvodnji s ciljem otklanjanja šteta i poremećaja nastalih takvim uvozom.

Članak 2.

Pojedini izrazi koji se rabe u ovoj Uredbi imaju slijedeća značenja:

1. "Domaća proizvodnja" je proizvodnja iste ili izravno konkurentne robe na carinskom području Republike Hrvatske, koju čine svi proizvođači te robe ili proizvođači čija proizvodnja te robe čini pretežan dio njene ukupne proizvodnje.
2. "Ozbiljna šteta" je značajno slabljenje položaja domaće proizvodnje.
3. "Uvoz" je puštanje robe u slobodan promet na carinsko područje Republike Hrvatske.
4. "Prijetnja ozbiljne štete" je prosudba opasnosti slabljenja domaće proizvodnje.
5. "Ista roba" je roba koja je u potpunosti ista, uključujući njezinu fizička svojstva, kakvoću i ugled.
6. "Izravno konkurentna roba" je roba koja ima različita fizička obilježja ili sastav od robe koja se uvozi, a koja je predmet prethodnog postupka, a koja može imati iste ili slične funkcije ili jednake ili slične učinke na tržištu kao i roba koja se uvozi, ili koja ispunjava iste ili slične potrebe i može zamijeniti uvezenu robu na tržištu.
7. "Zainteresirane stranke" su tijela država izvoznica, izvoznici, uvoznici i domaći proizvođači iste ili slične robe, koja je izravno konkurentna te ostale domaće i strane fizičke i pravne osobe koje tijekom postupka dokažu svoj izravni pravni i materijalni interes u svezi s ovom robom.
8. "Zemlja izvoznica" je zemlja podrijetla robe, a u slučaju robe koja se ne izvozi na carinsko područje Republike Hrvatske izravno iz zemlje podrijetla, to je zemlja iz koje se robe uvozi.

Primjena zaštitnih mjera

Članak 3.

Zaštitne mjere će se primjenjivati na prekomjerni uvoz određene robe na carinsko područje Republike Hrvatske, ako se u prethodnom postupku utvrdi da je zbog absolutno ili relativno povećanoga uvoza prouzročena šteta domaćoj proizvodnji ili joj prijeti ozbiljna šteta.

Zaštitne mjere ne primjenjuju na uvoz robe podrijetlom iz zemlje u razvoju - članice Svjetske trgovinske organizacije, sve dok udio uvoza određene robe iz te zemlje ne prelazi 3 posto ukupnog uvoza te robe, pod uvjetom da ukupan uvoz iz zemalja u razvoju – članica Svjetske trgovinske organizacije, s pojedinačnim udjelom u hrvatskom uvozu nižim od 3 posto, ne čini više od 9 posto ukupnog uvoza te robe na carinsko područje Republike Hrvatske.

II. POSTUPAK ZA UVOĐENJE ZAŠTITNIH MJERA

Prethodni postupak

Članak 4.

U prethodnom postupku se utvrđuje ozbiljna šteta ili prijetnja nanošenja ozbiljne štete domaćoj proizvodnji radi prekomjernog uvoza na carinsko područje Republike Hrvatske.

U prethodnom postupku se ocjenjuju posebice ove činjenice i dokazi:

-stupanj i iznos povećanog uvoza određene robe u absolutnim i relativnim količinama i vrijednostima u odnosu na domaću proizvodnju i potrošnju.

-cijenu uvezene robe, posebice ako je došlo do značajnog sniženja cijene u usporedbi s cijenom iste robe koja je izravno konkurentna,

- učinak na domaću proizvodnju izražen u kretanjima gospodarskih pokazatelja kao što su:

- promjena udjela na domaćem tržištu na osnovi povećanog uvoza,
- promjena razine prodaje, proizvodnje, produktivnosti, iskorištenosti proizvodnih kapaciteta, stanje dobiti ili gubitaka i utjecaj povećanog uvoza na zaposlenost u određenoj proizvodnoj djelatnosti ,
- utjecaj uvoza na opskrbu domaćeg tržišta i na povećani stupanj ovisnosti od uvoza,
- sniženje cijena iste robe, koja je izravno konkurentna ili sprječavanje rasta cijena do kojega bi normalno došlo,
- povećane zalihe uvozne robe na domaćem tržištu.

Činjenice i dokazi iz stavka 2. ovog članka moraju ukazivati na izravnu uzročnu vezu između prekomjernog uvoza i učinka na domaću proizvodnju.

Ako postoje drugi čimbenici koji utječu na domaću proizvodnju, kao što su tehnološke promjene ili promjene ukusa potrošača, one se neće smatrati razlogom ozbiljne štete ili prijetnjom nastajanja ozbiljne štete u smislu ove Uredbe.

Prijeđlog za pokretanje prethodnog postupka

Članak 5.

Prijeđlog za pokretanje prethodnog postupka (u dalnjem tekstu: prijeđlog) podnosi se Ministarstvu gospodarstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), a podnose ga proizvođači iz članka 2. stavka 1. točke 1. ove Uredbe.

Prijeđlog za pokretanje prethodnog postupka ne mogu podnijeti proizvođači koji su komercijalno ili na neki drugi način povezani s izvoznicima ili uvoznicima ili su sami uvoznici te robe.

Prijeđlog se podnosi u pisanim oblicima te sadrži slijedeće sastojke:

- opis proizvoda koji se uvozi u povećanim količinama, s navedenom tarifnom oznakom (8 ili 10 znamenki) i opisom prema propisima o carinskoj tarifi;
- tvrtka i sjedište proizvođača, izvoznika i uvoznika uvezenog proizvoda;
- podatke članka 4.stavka 2. i 3. ove Uredbe;

U slučaju prijetnje ozbiljne štete, prijeđlog, pored podataka iz stavka 2. ovog članka, sadrži i dokaz o mogućnosti daljeg rasta uvoza, s obzirom na opseg i dinamiku, i to na temelju:

- kupoprodajnih ugovora,
- javnih natječaja,
- obveznih ponuda ili
- povećane izvozne sposobnosti države izvoznice.

Pokretanje prethodnog postupka

Članak 6.

Ministarstvo će u roku od petnaest dana od dana primitka prijeđloga za pokretanje prethodnog postupka ispitati je li prijeđlog podnesen sukladno članku 5. ove Uredbe.

Ako prijeđlog nije potpun, Ministarstvo će pozvati predlagatelja da ga dopuni ili ispravi u roku od petnaest dana.

Prethodni postupak se neće pokrenuti:

- ako predlagatelj u ostavljenom roku, po pozivu Ministarstva, ne upotpuni ili ne ispravi prijeđlog,
- ako predlagatelj prije donošenja odluke o pokretanju prethodnog postupka povuče prijeđlog,
- ako je prijeđlog za pokretanje prethodnog postupka podnio proizvođač koji nije ovlašten sukladno članku 5. ove Uredbe.

Ako predlagatelj povuče prijeđlog nakon što je prethodni postupak pokrenut, Ministarstvo će donijeti odluku o obustavi prethodnog postupka.

Ministarstvo može na temelju nepotpunog prijeđloga podnesenog od ovlaštenog predlagatelja donijeti odluku o pokretanju prethodnog postupka ili odgoditi donošenje odluke o pokretanju prethodnog postupka na neodređeno vrijeme do primitka nadopunjenega prijeđloga.

Članak 7.

Odluka o pokretanju prethodnog postupka objavljuje se u "Narodnim novinama" i sadrži:

- datum pokretanja prethodnog postupka,
- podatke o robi na koji se prethodni postupak odnosi,
- sažeti prikaz prijedloga za pokretanje prethodnog postupka,
- popis zemalja izvoznica robe na koji se prethodni postupak odnosi i
- rok u kojem zainteresirane stranke mogu iznijeti svoja stajališta, mišljenja i pisane dokaze te u kojem mogu zahtijevati usmeno saslušanje.

Rok u kojem zainteresirane stranke mogu iznijeti svoja stajališta i predviđiti dokaze ne može biti kraći od petnaest dana od dana objave Odluke u "Narodnim novinama".

Članak 8.

Zainteresirane stranke mogu, u roku određenom u članku 7. ove Uredbe, iznijeti svoja stajališta, mišljenja i predviđiti dokaze o potrebi uvođenja zaštitnih mjera.

Ako zainteresirana stranka podnese netočne podatke ili ih podnese po isteku roka iz članka 7. ove Uredbe, ti se podaci neće razmatrati, već će se koristiti ostali dostupni podaci.

Članak 9.

Na temelju činjenica i dokaza prikupljenih u prethodnom postupku, Ministarstvo će pripremiti Izvješće sa nalazom o trenutnom stanju domaće proizvodnje a posebice s obzirom na to nanosi li joj povećani uvoz ozbiljnu štetu ili postoji li prijetnja nanošenja ozbiljne štete, i prijedlogom potrebe uvođenja zaštitnih mjera.

Izvješće iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Vlada).

Članak 10.

Vlada donosi odluku o uvođenju zaštitnih mjera na temelju Izvješća iz članka 9. ove Uredbe.

Odluka o uvođenju zaštitnih mjera objavljuje se u "Narodnim novinama" i sadrži slijedeće sastojke:

- podatke o robi koja je predmetom prethodnog postupka,
- nalaz o trenutnom stanju domaće proizvodnje, posebice nalaz nanosi li povećani uvoz ozbiljnu štetu domaćoj proizvodnji ili postoji prijetnja nanošenja ozbiljne štete domaćoj proizvodnji,
- prijedlog vrste zaštitne mjere i to stupanj zaštitne mjere u slučaju povećanja carinske stope odnosno opseg i način dodjela kvote u slučaju količinskih ograničenja,
- trajanje zaštitne mjere, način progresivne liberalizacije te mjere tijekom razdoblja njezine primjene.

Zaštitna mjera neće se primijeniti na robu koja je na putu za carinsko područje Republike Hrvatske, pod uvjetom da se krajnje odredište te robe ne može promijeniti.

Vlada neće donijeti Odluku o uvođenju zaštitnih mjera ako iz Izvješća s nalazom proizlazi da uvoz robe u prethodnom postupku nije nanio domaćoj proizvodnji ozbiljnu štetu odnosno da ne postoji prijetnja nastanka takove štete.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo će donijeti odluku o obustavi prethodnog postupka koja se objavljuje u "Narodnim novinama".

III ZAŠTITNE MJERE

Članak 11.

Zaštitne mjere od prekomjernog uvoza u smislu ove Uredbe su povećanje carine za određenu robu ili količinska ograničenja uvoza određene robe (u dalnjem tekstu: kontingenat).

Ako je donesena zaštitna mjera u obliku kontingenta, opseg tog kontingenta za određenu robu ne smije biti manji od prosječnoga godišnjeg uvoza te robe ostvarenog u proteklom trogodišnjem razdoblju, osim u slučaju potrebe otklanjanja ili spriječavanja nastanka ozbiljne štete.

U okviru kontingenta iz stavka 2. ovog članka, ako se raspodješta utvrđenog kontingenta obavlja između više zemalja, Vlada može, sa zemljama članicama Svjetske trgovinske organizacije, osobito zainteresiranim za izvoz te robe na carinsko područje Republike Hrvatske, usuglasiti način raspodjele kontingenta i njihove udjele u toj raspodjeli. Ako utvrdi da takav način raspodjele kontingenta nije prikladan, utvrđeni opseg kontingenta raspodijelit će se razmjerno udjelima zemalja izvoznica u ukupnom uvozu određene robe u Republiku Hrvatsku u promatranom razdoblju, vodeći pritom računa i o drugim bitnim čimbenicima, koji su utjecali ili mogu utjecati na uvoz te robe.

Trajanje zaštitnih mjera

Članak 12.

Trajanje zaštitnih mjera utvrđuje se za razdoblje koje je neophodno za uklanjanje ozbiljne štete ili na rok potreban za prilagodbu domaće proizvodnje. To razdoblje ne smije biti dulje od četiri godine od dana uvođenja zaštitne mjere.

Ako se predviđa da će trajanje neke zaštitne mjere biti dulje od jedne godine, ona se mora progresivno liberalizirati u pravilnim razmacima tijekom razdoblja primjene.

Ako je razdoblje primjene zaštitne mjere dulje od tri godine, Ministarstvo će razmotriti potrebu za njezinom daljnjom primjenom ili ublažavanjem, najkasnije osamnaest mjeseci od primjene takve mjere.

Ministarstvo će predložiti Vladi ukidanje zaštitne mjere, odnosno njezino ublažavanje, ako se na osnovi prikupljenih podataka utvrdi da nema razloga za daljnju primjenu zaštitne mjere.

Produljenje primjene zaštitne mjere

Članak 13.

Zaštitna mjera se može, iz opravdanih razloga, a na osnovi prijedloga proizvođača iz članka 5. stavka 1. ove Uredbe, produljiti za dodatno razdoblje od četiri godine.

Prijedlog za produljenje primjene zaštitne mjere može se podnijeti tek istekom tri mjeseca od uvođenja zaštitne mjere, a najkasnije šest mjeseci prije prestanka njihova važenja.

Primjena zaštitne mjere se može produljiti ako Ministarstvo ponovno provede prethodni postupak u skladu sa člankom 5. ove Uredbe te utvrdi da je primjena zaštitne mjere i dalje opravdana s ciljem sprječavanja ili otklanjanja ozbiljne štete za domaću proizvodnju.

Zaštitna mjera čija je primjena produljena u skladu sa stavkom 1. ovog članka ne smije biti stroža od ranije određene zaštitne mjere.

Ponovno uvođenje zaštitne mjere

Članak 14.

Vlada neće propisivati ponovno uvođenje mjeri za robu za koju su te mjeri već ranije bile propisane. Iznimno, za tu robu mogu se propisati mjeri, tek nakon proteka razdoblja, koje odgovara razdoblju u kojem su te mjeri trajale, s tim da moraju proteći najmanje dvije godine od prestanka njihova važenja.

Iznimno, Vlada može propisati mjeri s rokom trajanja od 180 dana ili manje, ako je protekla najmanje godina dana od uvođenja ranije poduzetih mjeri i ako takve mjeri nisu bile propisivane za istu robu više od dva puta u razdoblju od pet godina.

Privremene zaštitne mjeri

Članak 15.

Prijedlog za određivanje privremene zaštitne mjeri Ministarstvu podnose proizvođači iz članka 5. stavka 1 ove Uredbe.

Ukoliko bi odgoda poduzimanja zaštitnih mjer prouzročila teško otklonjivu štetu domaćoj proizvodnji, Vlada može, na prijedlog Ministarstva propisati privremene mjeri, ako utvrdi postojanje pouzdanih pokazatelja da je povećani uvoz nanio štetu ili da prijeti nanošenjem ozbiljne štete domaćoj proizvodnji.

Kao privremene zaštitne mjeri Vlada može propisati zaštitnu pristojbu u obliku povećanja carina.

Privremene zaštitne mjeri ne mogu trajati dulje od 200 dana. Trajanje privremene zaštitne mjeri računat će se kao dio početnog razdoblja trajanja konačne zaštitne mjeri ili njezinog produljenja, ukoliko ona bude uvedena.

Privremena zaštitna mjeri ne može se produžiti.

Članak 16.

Odluka Vlade o određivanju privremene zaštitne mjeri iz članka 15. stavka 2. ove Uredbe bit će objavljena u "Narodnim novinama" i sadrži slijedeće podatke:

- opis proizvoda s navedenom tarifnom oznakom (8 ili 10 znamenki) za koji se uvodi zaštitna mjeri;
- trajanje zaštitne mjeri;

- način i uvjete primjene zaštitne mjere.

Privremena zaštitna mjera neće se primjenjivati na robu koja je na putu prema carinskom području Republike Hrvatske pod uvjetom da krajnje odredište te robe više ne može biti izmijenjeno.

Članak 17.

Ako je u kasnjem prethodnom postupku provedenom u skladu sa člankom 5. ove Uredbe utvrđeno da prekomjernim uvozom domaćoj proizvodnji nije nanesena ozbiljna šteta ili prijetnja nastajanja ozbiljne štete, Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku o prestanku važenja privremene zaštitne mjere.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, zaštitne pristojbe koje su plaćene i obračunate temeljem privremene zaštitne mjere biti će vraćene. Pisani zahtjev za povrat carinskog duga nastalog na temelju povećane carine, carinski deklarant podnosi Carinskoj upravi zajedno sa dokumentom na osnovu kojega je nastao carinski dug i originalni dokaz o plaćanju carine.

Povrat carinskog duga nastalog na temelju povećane carine iz stavka 1. ovoga članka će Carinska uprava izvršiti po službenoj dužnosti, bilo prebijanjem s nenamirenim svotama carinskog duga ili ako zainteresirana stranka nema takvih dugovanja, Carinska uprava će izvršiti povrat preplaćene carine u roku od 30 dana od dana izdavanja odluke o povratu novca.

Pri povratu carinskog duga iz stavka 2. ovoga članka ne obračunava se kamata.

III. ZAŠTITA POVJERLJIVIH PODATAKA

Članak 18.

Podaci koje Ministarstvo pribavi za potrebe provedbe ove Uredbe koristit će se samo u prethodnom postupku za uvođenje zaštitnih mjer od prekomjernog uvoza sukladno ovoj Uredbi.

Svaka zainteresirana stranka može odrediti povjerljivim podatke koje je dostavila Ministarstvu tijekom prethodnog postupka.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 19.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

**OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA UREDBE O MJERAMA ZAŠTITE DOMAĆE
PROIZVODNJE OD PREKOMJERNOG UVозA**

Na temelju članka 39.c. Zakona o trgovini ("Narodne novine" broj 11/96, 75/99, 76/99 62/01 i 109/01) Vlada Republike Hrvatske propisuje način provedbe mjera zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza.

Ovom se Uredbom, na temelju članaka 38., 38a., 39., 39a., i 39b. Zakona o trgovini, utvrđuju uvjeti i postupci za uvođenje zaštitnih mjera na uvoz proizvoda na carinski teritorij Republike Hrvatske, u toliko povećanim količinama te pod takvim uvjetima koji nanose ili prijete nanošenjem ozbiljne štete domaćoj proizvodnji s ciljem otklanjanja šteta i poremećaja nastalih takvim uvozom.

Republika Hrvatska postala je 140. članica Svjetske trgovinske organizacije (WTO-a) 30. studenog 2000. godine. Rezultati pregovora o prijemu Republike Hrvatske u članstvo WTO-a sadržani su u dva dokumenta i to u: Zakonu o potvrđivanju Protokola o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije ("Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 13/00"), te u Izvešću Radne skupine za prijem Republike Hrvatske u Svjetsku trgovinsku organizaciju.

Uspoređno s postupkom prijema u WTO, izmijenjen je niz zakona i propisa na području trgovinskog, carinskog i poreznog sustava, tehničkih normi i nadzora kakvoće u svrhu njihove prilagodbe i usklađivanja s pravilima i normama Svjetske trgovinske organizacije. S tim u svezi je i izrada gore navedene Uredbe čija je svrha operacionalizirati i u praksi omogućiti provedbu Zakona o trgovini.

Donošenje navedene Uredbe hrvatskim gospodarstvenicima pruža sigurnost i predvidivost.